

บทที่ 3

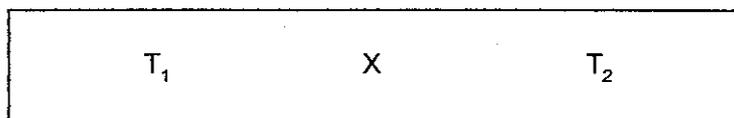
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำ ในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. แบบแผนการศึกษาค้นคว้า
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบแผนการศึกษาค้นคว้า

แบบแผนที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นแบบแผนการทดลอง แบบ **One - Group Pretest - Posttest Design** เป็นการทดลองที่มีวิธีการที่เลือกกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวแล้วทำการทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองแล้วหาค่าความแตกต่าง มีลักษณะการทดลองดังนี้ (ล้วน สายยศ , อังคณา สายยศ , 2538 , หน้า 249)

T_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)
T_2	หมายถึง	การทดสอบหลังเรียน (Posttest)
X	หมายถึง	การจัดการทดลอง (Treatment)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 30 คน มีขั้นตอนในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยภาคสนาม เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อนเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ปรับปรุงแบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำ และ แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 30 คน

ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กล่าวคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดเวฬุวัน มี 4 ห้องเรียน ซึ่งแต่ละห้องนักเรียนจะมีผลการเรียนใกล้เคียงกัน คือ มีนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน จึงได้นำรายชื่อห้องเรียนทั้ง 4 ห้องเรียนมาเขียนฉลากเพื่อทำการสุ่ม ปรากฏว่าจับฉลากได้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 จำนวน 30 คน เพื่อทำการทดลองภาคสนาม

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา มีดังนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำ โดยเลือกคำศัพท์จากหนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐานภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 เล่ม รวม 100 คำ เป็นคำที่นักเรียนมีปัญหาทางการอ่านและการเขียนคิดมาก โดยได้จากการให้

นักเรียนเขียนคำยากทุกวัน วันละ 10 คำและรวบรวมคำที่นักเรียนมีปัญหาทางการอ่านและเขียนคิดมาก จำนวน 100 คำ แยกเป็น 5 เรื่อง ดังนี้

- 1.1 คำควบกล้ำ
- 1.2 คำที่มีอักษรนำ
- 1.3 คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
- 1.4 คำพ้องรูป และคำพ้องเสียง
- 1.5 คำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์

แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำประกอบด้วยแบบฝึกการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 50 แบบฝึก ซึ่งแต่ละแบบฝึกจะมีกิจกรรมหลายรูปแบบ ประกอบด้วย ปริศนาคำทาย จับคู่คำกับความหมาย ต่อคำคล้องจอง ต่อสำนวนสุภาษิต เติมคำให้สมบูรณ์ เขียนคำจากภาพที่กำหนดให้ วาดภาพและเขียนเรื่องตามจินตนาการ อ่านบทละคร นำคำที่กำหนดให้มาเขียนเป็นเรื่องราว หาคำจากรูปภาพ

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง และแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ฉบับ ฉบับละ 20 ข้อ ดังนี้

- 2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
- 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่มีอักษรนำ
- 2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
- 2.4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูปและคำพ้องเสียง
- 2.5 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์

3. แผนการสอน จำนวน 5 แผน แผนละ 6 คาบ คาบละ 20 นาที ประกอบด้วย

- 3.1 แผนการสอนเรื่อง คำควบกล้ำ
- 3.2 แผนการสอนเรื่อง คำที่มีอักษรนำ
- 3.3 แผนการสอนเรื่อง คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
- 3.4 แผนการสอนเรื่อง คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง
- 3.5 แผนการสอนเรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประ

วิสรรชนีย์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้สร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) ศึกษาเอกสารคู่มือการสอนภาษาไทย ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนวิชาภาษาไทย ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และหลักการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

2. ศึกษาปัญหาและความต้องการ โดยการสำรวจการผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านมา พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ต่ำกว่าเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ ประกอบกับเมื่อได้ซักถามนักเรียนเพิ่มเติมจึงได้ทราบว่านักเรียนยังขาดสื่อที่ใช้ในการฝึกฝนให้เกิดทักษะด้านการอ่านและการเขียนคำให้ดีขึ้น

3. วิเคราะห์หาคำที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน โดยได้จากการให้นักเรียนเขียนคำยากทุกวัน วัน ละ 10 คำ แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาคำที่นักเรียนอ่านและเขียนผิดมาก เกินร้อยละ 50 ขึ้นไป รวบรวมคำที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนผิดจำนวน 100 คำ ดังนี้

1. ทร์พย์สิน	2. บุรุษไพบรณีย์	3. ทรุคโทรม
4. เศร้าสร้อย	5. สรรเสริญ	6. ผลูปโผล่
7. เครื่องครัด	8. คลาคล้า	9. กลบเกลื่อน
10. ขลุขลัก	11. กำสรด	12. ไหว้ว้าว
13. ปลอดโปรง	14. ขวัคไขว่	15. ขวนขวาย
16. ปลาบปล้ม	17. เคว้งคว้าง	18. เพลิดเพลิน
19. คลาดแคล้ว	20. ทรวดทรง	21. เหงหงอย
22. สวรรค์	23. เทยาะแหยะ	24. เหน็ดเหน้อย
25. เย้าเหย๋	26. หลบหลีก	27. สนิทสนม
28. เสมือน	29. สมองกล	30. สระระแห่น
31. หลอกหลอน	32. ตลป	33. ปรอต
34. จรวด	35. หรุหระ	36. สมาน
37. ผนวช	38. สม่คร	39. เหย้า
40. หนาม	41. เทคโนโลยี	42. บัณจิต

43. สรรพสินค้า	44. ประสิทธิภาพ	45. อัคนิวต์
46. ประเสริฐ	47. เศรษฐกิจ	48. พักตร์
49. มหัจจรรย	50. บริษัท	51. พระโอบุส
52. วัฒนธรรม	53. ปฏิเสธ	54. อธิษฐาน
55. ยุทธศาสตร์	56. อาสัจ	57. ปรารถนา
58. ปาฐกถา	59. กิตติศัพท์	60. พงศาวดาร
61. เพลา	62. เกลา	63. ดวงจันทร์
64. ไม้จันทน์	65. ศิวพรหม	66. พันธุ์ไม้
67. วิศวกรรม	68. เลือกลง	69. ซ้อนซ้อน
70. ซ่อมแซม	71. นางเยาว์	72. ตักบาตร
73. บินตบาต	74. จอกแหน	75. โคลงเคลง
76. นกอินทรี	77. อนุญาต	78. ลีสัน
79. ความซึ้ง	80. โอกาส	81. ทะนุถนอม
82. ไขมัน	83. ทะเลสาบ	84. ขยะแขยง
85. วิศวกรรม	86. อารยประเทศ	87. ผสมผสาน
88. ผลผลิต	89. เจริญ	90. ขมุกขมัว
91. ขมวดผ้า	92. สว่างไสว	93. ขยับขยาย
94. ประสิทธิภาพ	95. เขียวขุ่ม	96. สนุกสนาน
97. ล้อมค้อม	98. ชลเนตร	99. ขยุกขยิก
100. อหิวาตกโรค		

ผู้ศึกษาได้นำคำที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียนคำดังกล่าวข้างต้น มาจัดเป็นหมวดหมู่ได้ 5 หมวด เพื่อสะดวกในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. คำควบกล้ำ	จำนวน 20 คำ
2. คำที่มีอักษรนำ	จำนวน 20 คำ
3. คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา	จำนวน 20 คำ
4. คำพ้อง	จำนวน 20 คำ
5. คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์	จำนวน 20 คำ

ตาราง 1 แสดงกลุ่มคำที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน , จำนวนแบบฝึกเสริมทักษะ และคะแนนเต็มของแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนคำ

ที่	ชื่อแบบฝึกเสริมทักษะ	จำนวนแบบฝึก	คะแนนเต็ม
1	คำควบกล้ำ	10	73
2	อักษรนำ	10	85
3	คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา	10	98
4	คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง	10	83
5	คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ออกเสียงอะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์	10	81

จากตารางที่ 1 แบบฝึกเสริมทักษะมีทั้งหมด 5 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 คำควบกล้ำ ชุดที่ 2 คำที่มีอักษรนำ ชุดที่ 3 คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด ชุดที่ 4 คำพ้อง ชุดที่ 5 คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ แต่ละชุดประกอบด้วย 10 กิจกรรม

4. ศึกษาวิธีสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ โดยศึกษารูปแบบจากหนังสือส่งเสริมการอ่านทั่วไป วารสารการศึกษา เพลง เกม ปริศนาคำทาย แล้วนำเนื้อหามารวบรวม ประยุกต์ใช้ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ตามลักษณะ ดังนี้

4.1 นำวิธีการมาปรับปรุง ให้เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และความสนใจของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4

4.2 เรียบเรียงและคิดค้นขึ้นใหม่ โดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ได้คำนึงถึงความเหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ ของนักเรียนในระดับ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4

5. สร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ได้สร้างตามแผนเนื้อหาที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะทางจิตวิทยาของธอร์นไคด์ และ รัชนี ศรีไพพรรณ

แบบฝึกเสริมทักษะแต่ละชุด ประกอบด้วย

- 5.1 คำชี้แจงการใช้แบบฝึกเสริมทักษะสำหรับผู้เรียน
- 5.2 มีแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อทดสอบความรู้ของผู้เรียน
- 5.3 เนื้อหาความรู้ตามกรอบเนื้อหา ได้แก่ คำควบกล้ำ คำที่มีอักษรนำ คำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์
- 5.4 กิจกรรมฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ
6. เมื่อสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเสร็จแล้ว นำแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระและผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความชำนาญในด้านทักษะภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบดูความเหมาะสม ความถูกต้องของเนื้อหา และการใช้ภาษา ตลอดจนความยากง่ายของแบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. ทำการปรับปรุง แก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้
  - 7.1 การใช้คำบางคำไม่ถูกต้อง เช่น การใช้พรรณ กับ พันธุ์
  - 7.2 เนื้อหาบางตอนยากเกินไปสำหรับเด็ก ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งได้ปรับปรุงให้เหมาะสมแล้ว
  - 7.3 คำจำกัดความของเนื้อหายังไม่ชัดเจน เช่น กรอบเนื้อหาของอักษรนำ ซึ่งได้แก้ไขแล้ว
  - 7.4 การทำแบบฝึกเสริมทักษะทุกครั้ง ควรให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านและเขียนคำไปพร้อม ๆ กัน และควรมีการบันทึกเสียงการอ่านเพื่อเปรียบเทียบดูการพัฒนาการ การอ่านของผู้เรียนด้วย
  - 7.5 ให้ใส่ชื่อผู้แต่ง บทกลอน หรือ เพลง ที่ได้นำมาประกอบการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ
  - 7.6 การใส่รูปภาพบางข้อยังไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับเนื้อหาแล้ว
8. นำแบบฝึกเสริมทักษะที่แก้ไข ปรับปรุงเสร็จแล้วไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80 / 80 ตามขั้นตอน ดังนี้
  - 8.1 การทดลองใช้ แบบ 1 : 1 (One - To - One - Testing)
  - 8.2 การทดลองใช้ แบบ 1 : 10 หรือกลุ่มเล็ก (Small Group Testing)

ผู้ศึกษาได้นำแบบฝึกเสริมทักษะที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อแก้ไข ปรับปรุงแบบฝึกเสริมทักษะ มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการทดลอง แบบ 1 : 1

ผู้ศึกษาได้นำแบบฝึกเสริมทักษะไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างภาคสนาม ที่มีผลการเรียนอ่อน จำนวน 1 คน โดยผู้ศึกษาได้ทำการทดลองเพื่อหาความเหมาะสมของเนื้อหา เวลา การใช้ภาษา ความสามารถในการสื่อความหมาย ความยากง่ายของเนื้อหา การตีความของคำชี้แจง ตลอดจนความชัดเจนของข้อความ รูปภาพ ปรากฏว่าการทดลอง แบบ 1 : 1 ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะมีค่า 76.66 / 72.00 ซึ่งยังไม่ถึงเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 80 / 80 ยังต้องปรับปรุงข้อบกพร่องตามข้อมูลที่นักเรียนเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. บางกิจกรรมครูต้องอธิบายคำสั่งเพิ่มเติม
2. รูปภาพบางรูปยังไม่ชัดเจน
3. บางกิจกรรมในแบบฝึกเสริมทักษะพิมพ์คำตกหล่น และพิมพ์ผิดพลาด
4. กิจกรรมส่วนใหญ่นักเรียนพอใจ กระตือรือร้นอยากทำแบบฝึก

ข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเล็ก 1 : 10 ต่อไป

ผลการทดลองกลุ่มเล็ก 1 : 10

หลังจากที่ได้ข้อบกพร่องต่าง ๆ จากการทดลอง แบบ 1 : 1 ได้นำข้อบกพร่องดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไขแบบฝึกเสริมทักษะ แล้วได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 10 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน ให้มีลักษณะที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง และสภาพจริงมากที่สุด

จากการทดลองกลุ่มย่อย ผู้ศึกษาได้สังเกตนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำเป็นอย่างดี ให้ความสนใจแบบฝึกและรูปภาพ มีการแข่งขันกันทำ ในการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะในครั้งนี้ ปรากฏว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกมีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 คือมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.02/85.60

9. นำแบบฝึกเสริมทักษะไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างภาคสนาม โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน ที่มีผลการเรียน เก่ง ปานกลาง และอ่อน มีขั้นตอนการทดลอง ดังนี้

9.1 ชี้แจง ทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการทดลอง

- 9.2 ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน
- 9.3 ทดลองสอนโดยดำเนินการตามแผนการสอนที่กำหนดไว้
- 9.4 ทดสอบนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็นชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำ

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างแบบทดสอบ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ศึกษาเอกสารคู่มือการสอนภาษาไทย หนังสือเรียนภาษาไทยชุดพื้นฐาน ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย จุดประสงค์การเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อกำหนดจุดประสงค์การสร้างแบบทดสอบ วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้านทักษะการอ่านและการเขียนคำ ขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดจุดประสงค์การสร้างแบบทดสอบ เพื่อให้ นักเรียนสามารถอ่านและเขียนคำได้ ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ทางภาษา

3. ศึกษาเอกสารการสร้างแบบทดสอบ เพื่อให้แบบทดสอบมีคุณภาพ มีความเชื่อมั่น และมีความเที่ยงตรง

4. สร้างแบบทดสอบให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับแบบฝึกเสริมทักษะ การสร้างแบบทดสอบ มี 2 รูปแบบ คือ

4.1 แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

4.2 แบบทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง

แบบทดสอบ มีจำนวน 5 ชุด ชุดละ 20 ข้อ ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่มีอักษรนำ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด
4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำพ้องรูป พ้องเสียง
5. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์

5. นำแบบทดสอบทั้ง 5 ชุด ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ และผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ทางการสอนภาษาไทย ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน

6. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้และปรับปรุง โดยนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/2 , 4/4 โรงเรียนวัดเวฬุวัน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 60 คน

7. นำแบบทดสอบไปหาคุณภาพ และวิเคราะห์แบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27 % แล้วนำไปเปิดตารางสำเร็จรูป ของ จุง เต ฟาน (Chung-Teh-Fan)

(ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ , 2538 , หน้า 217-218)

8. นำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. การสร้างแผนการสอนการอ่านและการเขียนคำ

ได้สร้างแผนการสอนเพื่อประกอบการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำ จำนวน 5 แผน แผนละ 6 คาบ คาบละ 20 นาที ดังนี้

3.1 แผนการสอน เรื่อง คำควบกล้ำ

3.2 แผนการสอน เรื่อง อักษรนำ

3.3 แผนการสอน เรื่อง ตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราตัวสะกด

3.4 แผนการสอน เรื่อง คำพ้องรูป คำพ้องเสียง

3.5 แผนการสอน เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์และคำที่ออกเสียง อะ แต่ไม่ประวิสรรชนีย์

ในแผนการสอนแต่ละแผนจะประกอบไปด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องเกิดขึ้นหลังจากเรียนแบบฝึกเสริมทักษะแล้ว สำคัญ เนื้อหา ซึ่งเป็นความรู้ที่ครูผู้สอนใช้สอน กิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้เพื่อเตรียมพร้อมที่จะเรียน

ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติด้วยตัวเอง

ขั้นสรุป เป็นการสรุปความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ เพื่อให้เข้าใจเนื้อหาให้ดียิ่งขึ้น

สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสนใจ

การวัดผลประเมินผล เป็นวิธีการตรวจสอบว่าผู้เรียนบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่

ภาคผนวก เป็นเพลงประกอบการสอน เกม เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับครูผู้สอน

การดำเนินการทดลองการใช้แบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำ มีขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง
2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอน โดยใช้เวลาในการทดลองแต่ละแบบฝึก แบบฝึกละ 6 คาบ หรือ 2 ชั่วโมง แบ่งสอนเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ ต่อ 1 วัน จนครบ 5 แบบฝึก รวมใช้เวลาทั้งสิ้น 10 วัน
3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน โดยผู้ศึกษาเป็นผู้ทดสอบ
4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบทดสอบการอ่านและการเขียนคำ ในวิชาภาษาไทย ไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดเวฬุวัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543
2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนควบคู่กับการใช้แบบฝึกเสริมทักษะกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนวัดเวฬุวัน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 30 คน โดยใช้เวลาในการทดลองแต่ละแบบฝึก แบบฝึกละ 6 คาบ หรือ 2 ชั่วโมง แบ่งสอนเป็น 2 ครั้ง ครั้งละ 3 คาบ ต่อ 1 วัน สอนในช่วงชั่วโมงซ่อมเสริม จนครบ 5 แบบฝึก รวมใช้เวลาทั้งสิ้น 10 วัน
3. ทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน
4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนคำของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการใช้แบบฝึก โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. วิเคราะห์แบบทดสอบ โดยใช้เทคนิค 27 % จากตารางสำเร็จรูป จุง เต ฟาน (Chung-Teh-Fan) โดยเรียงคะแนนจากคนที่ได้คะแนนมากเรียงไปยังคนที่ได้คะแนนน้อยแล้ว

ตัดเอา 27 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาสัดส่วนของคนที่ตอบในกลุ่มสูง (P_H) และกลุ่มต่ำ (P_L) โดยใช้สูตร

$$P_H = \frac{\text{จำนวนคนที่เลือกตอบในแต่ละตัวเลือกของกลุ่มสูง}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มสูง}}$$

$$P_L = \frac{\text{จำนวนคนที่เลือกตอบในแต่ละตัวเลือกของกลุ่มต่ำ}}{\text{จำนวนคนในกลุ่มต่ำ}}$$

(ล้วน สายยศ, อังคณา สายยศ, 2538, หน้า 217-218)

แล้วเอาค่า P_H และ P_L ไปเปิดตารางสำเร็จรูปของ จุง เต ฟาน ก็จะได้ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

3. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านและการเขียนคำ โดยใช้สูตร

3.1 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

สูตรการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

E_1 = แทนประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ = คะแนนรวมของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกเสริมทักษะ

A = คะแนนเต็มของแบบฝึกเสริมทักษะทุกชุดรวมกัน

N = จำนวนผู้เรียน

3.2 การหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ (E_2)

สูตรการหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$$

E_2 = ประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์

$\sum F$ = คะแนนรวมของผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

B = คะแนนเต็มของผลสัมฤทธิ์หลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

(ฉลองชัย สุรวัฒนบุรณ , 2528 , หน้า 214)

4. เปรียบเทียบหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกเสริมทักษะ โดยใช้สูตร t-test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้โปรแกรม SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ย
2. การหาร้อยละ
3. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

โดยใช้ t-test